

Filmfakta

Ämne: Biologi, Geografi

Ålder: Från 9 år (Alla åldrar)

Speltid: 59 minuter

Engelskt tal med svensk text

Produktion: BBC, 2016

Syfte/strävansmål

- Att få se de fantastiska händelser som utspelar sig i olika livsmiljöer runt om på vår planet.
- Att väcka intresse för spektakulära, och ibland, sällsynta djur runtom i världen.

Undervisningen ska behandla följande innehåll enligt läroplan

Biologi (mellanstadiet)

- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske.
- Livets utveckling och organismers anpassningar till olika livsmiljöer.
- Hur djur, växter och andra organismer kan identifieras, sorteras och grupperas.

Biologi (högstadiet)

- Biologisk mångfald och vad som gynnar respektive hotar den. Samhällsdiskussioner om biologisk mångfald, till exempel i samband med skogsbruk och jakt.
- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi.

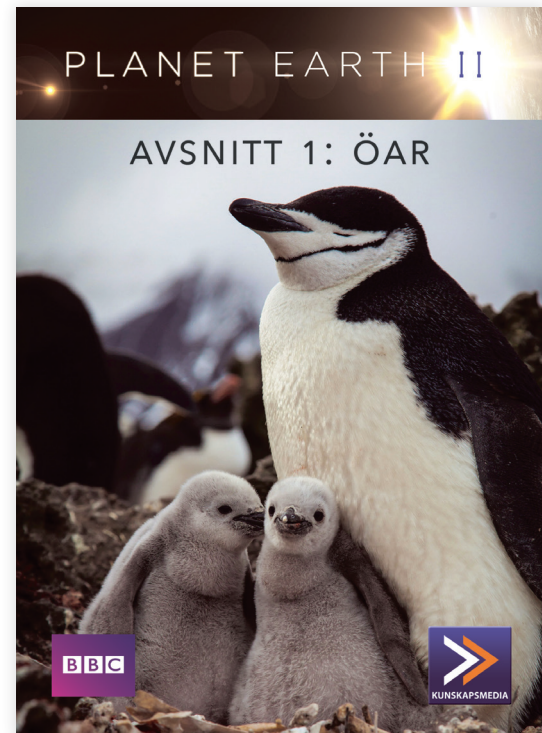
Geografi (högstadiet)

- Sårbara platser och naturgivna risker och hot, till exempel översvämningar, torka och jordbävningar, och vilka konsekvenser det får för natur- och kulturlandskapet.

© Kunskapsmedia MMXVII
Filtnr: 1714KM

STUDIEHANDLEDNING

Planet Earth II Del 1: Öar

Filmens innehåll

För vissa djur erbjuder en avlägsen ö en fristad långt från fastlandet. För andra innebär livet på en ö en hård kamp om överlevnad. I detta avsnitt träffar vi bland annat lemurer, albatrosser, röda krabbor och galna myror.

Vi följer den lilla tretåiga pygmé-sengångaren som söker kärlek på en karibisk ö. Vi reser till Indonesien och får se de gigantiska komodovaranerna – på väldigt nära håll. På en karg, vulkanisk Galapagos-ö lever havsleguaner som hämtar sin mat ur havet – medan racer-ormarna på ön lever på att äta havsleguanernas nykläckta ungar. Utanför Sydamerikas södra spets har fler än 1,5 miljoner pingviner hittat sin version av paradiset – på en aktiv vulkan.

Planet Earth II

Del 1: Öar

Innan filmen

Vad vet vi?

Vår planet har mycket vackert att erbjuda. Låt eleverna berätta om platser eller fenomen som de varit på, sett eller hört talas om och som de finner beundransvärda, märkliga eller mäktiga. Det kan vara allt från hur det kan bli ett äpple från en så liten blomma eller en dagsländas livscykel.

Djur i avsnittet

Nedan följer ett antal djurarter som medverkar i programmet. Titta igenom listan och diskutera vad ni känner till om dessa djur.

Tretåig sengångare	Komodovaran
Lemur	Havsleguan
Vitpannad albatross	Hakremspingvin
Snäspingvin	Grålira

Diskussionsfrågor

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar.

- Vilka djur tänker du på när du hör "öar"?
- Berätta om den tretåiga sengångaren vi får följa i avsnittet.
- Vilken betydelse har en ös storlek för de varelser som lever där?
- Vad menas med att öar är "små miniatyrvärldar"?
- Vilket djur är ön Komodo mest känd för?
- Hur stor kan världens största ödla bli?
- Vad är det som gör att Komodovaranen, som är ett så pass stort rovdjur, kan leva på en så liten ö med förhållandevis få bytesdjur?
- Berätta om ön Madagaskar.
- Vilka olika arter lemurer träffar vi i avsnittet?
- Hur överlever lemurer i den taggiga skogen?
- Bildas det fortfarande nya öar? På vilket sätt?
- Vad påverkar hur den biologiska mångfalden är på en ö?
- Hur överlever havsleguanerna på galapagos-öarna?

- Hur hjälper leguanerna andra arter att överleva?
- Vad händer när leguanerna kläcks?
- Berätta om grålirorna i programmet.
- Hur ser fågellivet ut på Seyshellerna?
- På Julön i Indiska Oceanen har livet förändrats dramatiskt på grund av människor som besökt ön. Hur?
- Hur ser det ut med utrotning av arter på öar?
- Berätta hur livet ser ut, för pingvinerna på Zavodovski Island.
- Hur tror du att det var för filmteamet att filma avsnittet om öar?

Efter filmen

Öar

Låt eleverna undersöka mer om några öar och hur de har uppkommit. Vilka är de yngsta öarna och på vilket sätt skiljer de sig från äldre öar? Låt sedan eleverna jämföra vilka organismer som lever på dessa öar. Jämför exempelvis Surtsey med Island eller Hawaii med Sakurajima, Japan.

Filmteknik

Se den avslutande delen av filmen för att ta reda på hur man filmat de olika sekvenserna. Vad är det som krävs för att man ska kunna göra dessa filmer? Samtala med eleverna om hur filmtekniken utvecklats och hur man kan göra för att visa något som man tidigare inte kunnat filma, som till exempel en fågels färd i luften.

Gör ett arbete om ett djur

Gör ett arbete om ett djur som vi träffade i programmet. Arbeta ensam eller två och två. Välj ut ett djur som du tycker verkar spännande och som du vill lära dig mer om.

Vad är det för sorts djur – är det ett kräldjur, groddjur, däggdjur, fågel, insekt eller spindeldjur? Hur stort är djuret? Var lever det? Hur är det anpassat för den miljö det lever i? Vad äter det? Hur många ungar får det?

Gör en liten tidning eller en presentation i datorn om ditt djur. Leta information på internet, i böcker och i tidskrifter. Skapa faktarutor, rita eller skriv ut/klipp ut bilder som du klistrar in i din tidning eller presentation. Snart har klassen ett eget bibliotek med olika djur!

Planet Earth II

Del 1: Öar

Hot mot livet på vår planet

Klimathoten är många på vår planet och det är vi människor som står för dem alla. Vi människor lever på jordens resurser som om vi hade ca 1,6 jordklot och befolkningen i Sverige lever som om det fanns 4,2 jordklot. År 2016 inträffade Overshoot day, den dagen då vi förbrukat jordens resurser för året, redan den 8 augusti. Ett rekordtidigt resultat som oroar ordentligt. Vi ska kunna leva på vår jord och tillfredsställa våra behov, men vi måste också lämna över vår planet till kommande generationer så de kan tillfredsställa sina behov. Ekologisk hållbarhet helt enkelt. Följande uppgifter riktar in sig på just hoten mot planetens liv.

Ekologiska fotavtryck

Låt eleverna gå in på WWF:s klimatkalkylator och testa hur de påverkar miljön med de levnadssätt som de har. De ska sedan lista, i turordning, fem saker som de tycker att de skulle kunna förändra för att skapa mindre ekologiska fotavtryck. Det kan vara allt från att äta vegetariskt någon eller några dagar i veckan till att ta cykeln till skolan och träningen, källsortera, eller ta med sig påsar till affären nästa gång man och handlar.

Hot mot vår planet

Dela in eleverna i grupper som tar reda på mer om de klimathot som påverkar vår planet. Låt dem ta reda på vad hotet innebär, hur det påverkar planeten och/eller arter som blir direkt påverkade, vad gör regeringar i olika länder för att förhindra påverkan och vad kan de själva göra? Nedan finns några hot mot vår planet att välja på men de kan även välja någon annan miljöfråga som de är engagerade i.

- Ozonskiktets förtunnande
- Växthuseffekten
- Skövling av regnskogar
- Plast i våra hav
- Överkonsumtion
- Köttproduktion
- Övergödning
- Bekämpning av ogräs eller skadedjur
- Mediciner i avloppssystem

Grupperna redovisar senare sina resultat för varandra i form av en presentation, hemsida, folder, serietidning, radiopod eller film.